

Guia docent de l'assignatura "Bases sociopedagògiques d'educació social"

2011/2012

Codi: 101678

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	827 Graduat en Educació social	OB	3	1

Contacte

Nom : Xavier Úcar Martínez

Email : Xavier.Ucar@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius i contextualització

1. Conèixer i reflexionar grupalment sobre la història, conceptualització actual i els paradigmes d'interpretació i intervenció en Pedagogia Social
2. Conèixer les tecnologies, els professionals, les metodologies i els àmbits d'intervenció de la Pedagogia Social
3. Analitzar i conèixer en profunditat un àmbit específic d'intervenció en Pedagogia Social

Competències i resultats d'aprenentatge

1428:EES01 - Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa.

1428:E01.01 - Utilitzar la conceptualització bàsica de la Pedagogia i l'Educació Social.

1428:E01.02 - Conèixer la investigació sobre empoderament individual i comunitari.

1428:E01.03 - Conèixer el procés de professionalització de l'educació social.

1428:E01.04 - Analitzar la complexitat de la funció social de l'Educació Social.

1428:E01.05 - Analitzar la complexitat del valor de la formació com a factor decisiu en la inclusió social.

1428:EES02 - Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.

1428:E02.01 - Analitzar les relacions entre les ideologies i l'acció socioeducativa.

1428:E02.02 - Conèixer els principals models d'acció i intervenció socioeducativa.

1428:E02.03 - Analitzar la relació formació - progrés - felicitat en la societat actual.

1428:EES03 - Participar en els debats teòrics que afecten la professió i que afecten els diferents àmbits d'actuació.

1428:E03.01 - Analitzar el desenvolupament de la professionalització en Educació Social.

1428:E03.02 - Analitzar les diferents possibilitats d'ocupació dels professionals de l'educació social.

1428:E03.03 - Conèixer i participar en els diferents debats teòrics: seminaris, jornades, simposiums, congressos.

1428:G01 - Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1428:G01.01 - Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i pensament científic per a la millora de l'acció professional.

1428:G01.02 - Conèixer i desenvolupar el pensament i raonament crític per analitzar la complexitat dels reptes i desafiaments de l'educació social.

1428:T01 - Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.

1428:T01.01 - Elaborar informes socioeducatius en contextos multiprofessionals.

1428:T03 - Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

1428:T03.01 - Conèixer les funcions que els educadors socials poden desenvolupar en diferents tipus d'equips multidisciplinars.

1428:T03.02 - Treballar amb altres professionals d'allò social (treballadors, psicòlegs, antropòlegs socials, sociòlegs, etc.).

Continguts

1. Pedagogia social i educació social: conceptualització i relacions

1.1. Eines conceptuais bàsiques

1.1.1. Pedagogia Social; Educació Social; Treball social;

1.1.2. Acció i intervenció socioeducativa; praxis social: emancipació; inadaptació; exclusió; animació; etc.

1.2. Evolució històrica de la pedagogia social i de l'Educació Social a Europa i Espanya. Autors més rellevants.

1.3. Problemàtiques i desafiaments actuals de la Pedagogia Social i l'Educació Social.

2. Bases pedagògiques de la socialització i l'aprenentatge social

2.1. Pedagogia, socialització i aprenentatge social

2.2. Models i teories de l'aprenentatge social

3. Educació social i processos d'empoderament

3.1. Pedagogia, educació social i política

3.2. Intervenció socioeducativa, ideologia i poder

3.3. Empoderament i intervenció socioeducativa

3.4. Tipus d'empoderament

4. Models d'acció i intervenció socioeducativa

4.1. Models d'intervenció socioeducativa

4.2. L'univers d'accions i intervencions de la Pedagogia Social i l'Educació Social

4.3. Normativa en pedagogia i educació social

4.4. Metodologia de la intervenció socioeducativa

5. Profesionalización en educación social y profesiones de lo social

5.1. Les professions de la sociocultura

5.2. Els perfils professionals històrics d'educació social

5.2. Ambits professionals dels educadors i educadores socials

5.3. Educació social, interdisciplinarietat i interprofesionalitat

Metodologia

A) Activitat 1 (Grupal):

Treball sobre articles de revista o capítols de llibre:

Metodologia de seminari amb treball sobre un article concret que tothom haurà de portar llegit a l'aula. Els estudiants s'organitzen per grups de 3 persones.

B) Activitat 2 (individual):

Anàlisi i valoració dels 5 articles treballats a l'aula.

Treball final d'anàlisi i valoració dels 5 articles treballats a l'espai classe. Màxim 10fulls (2 per cadascun dels articles)

C) Activitat 3 (Grupal)

Treball sobre pel·lícules:

D) Activitat 4 (grupal):

Elaboració d'un pòster d'un àmbit d'intervenció o d'una temàtica concreta de pedagogia social.

E) Activitat 5 (grupal):

Presentació i defensa a l'aula del poster

F) Activitat 6 (individual):

Examen final de la matèria

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes i seminaris	50	2.0	1428:E01.01 , 1428:E01.02 , 1428:E01.03 , 1428:E01.05 , 1428:E02.02 , 1428:E03.01 , 1428:E03.03 , 1428:G01.02 , 1428:T03.01 , 1428:T03.02 , 1428:T01.01 , 1428:G01.01 , 1428:E03.02 , 1428:E02.03 , 1428:E02.01 , 1428:E01.04
Tipus: Supervisades			

Elaboració de treballs	25	1.0	1428:E01.01 , 1428:E01.03 , 1428:E01.04 , 1428:E02.01 , 1428:E02.03 , 1428:E03.02 , 1428:G01.01 , 1428:T01.01 , 1428:T03.02 , 1428:T03.01 , 1428:G01.02 , 1428:E03.03 , 1428:E03.01 , 1428:E02.02 , 1428:E01.05 , 1428:E01.02
Tipus: Autònomes			
estudi i recerca d'informació	67	2.68	1428:E01.01 , 1428:E01.03 , 1428:E01.05 , 1428:E02.02 , 1428:E03.01 , 1428:E03.03 , 1428:G01.02 , 1428:T03.02 , 1428:T03.01 , 1428:T01.01 , 1428:G01.01 , 1428:E03.02 , 1428:E02.03 , 1428:E02.01 , 1428:E01.04 , 1428:E01.02

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic, mitjançant les activitats descrites en el punt anterior. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de les classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Per a poder aprovar l'assignatura s'han de superar les dues parts, amb una qualificació mínima d'un 5. A partir d'aquesta nota es farà mitjana.

Activitats d'Avaluació		% de la nota
PART GRUPAL	Treball de reflexió al voltant d'articles (5 Articles)	10%
	Treball de reflexió a partir de pel·lícules (3 Pel·lícules)	10%
	Realització d'un pòster sobre una temàtica específica	15%
	Presentació pública del poster	5%
PART INDIVIDUAL	Examen final	35%
	Treball final d'anàlisi i valoració dels 5 articles treballats a l'espai classe. Màxim 10 fulls (2 per cada un dels articles)	20%
	Autoavaluació	5%

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Autoavaluació	5 %	1	0.04	1428:E01.01 , 1428:E01.02 , 1428:E01.04 , 1428:E01.03 , 1428:E02.02 , 1428:E03.01 , 1428:E03.03 , 1428:G01.02 , 1428:T03.01 , 1428:T03.02 , 1428:T01.01 , 1428:G01.01 , 1428:E03.02 , 1428:E02.03 , 1428:E02.01 , 1428:E01.05
Examen final de la matèria	35%	1	0.04	1428:E01.01 , 1428:E01.02 , 1428:E01.03 , 1428:E02.01 , 1428:E01.05 , 1428:E01.04 , 1428:E02.02 , 1428:E03.01 , 1428:E03.03 , 1428:T03.02 , 1428:T03.01 , 1428:T01.01 , 1428:G01.02 , 1428:G01.01 , 1428:E03.02 , 1428:E02.03
Presentació pública del poster a l'aula	5 %	1	0.04	1428:E01.01 , 1428:E01.02 , 1428:E01.04 , 1428:E01.03 , 1428:E02.02 , 1428:E03.02 , 1428:T03.01 , 1428:G01.02 , 1428:E03.01 , 1428:E02.01 , 1428:E01.05
Realització dun pòster sobre una temàtica específica	15 %	2	0.08	1428:E01.01 , 1428:T03.02 , 1428:T03.01 , 1428:G01.01 , 1428:E01.04 , 1428:E01.05 , 1428:E02.02 , 1428:E03.02 , 1428:E03.01 , 1428:E01.03
Treball de reflexió a l'aula partir de pel·lícules (3 Pel·lícules)	10%	1	0.04	1428:E01.01 , 1428:T03.02 , 1428:T03.01 , 1428:T01.01 , 1428:G01.02 , 1428:G01.01 , 1428:E03.03 , 1428:E03.02 , 1428:E03.01 , 1428:E02.03 , 1428:E01.03 , 1428:E01.04 , 1428:E01.05 , 1428:E02.02 , 1428:E02.01 , 1428:E01.02
Treball final danàlisi i valoració dels 5 articles treballats a l'espai classe.	20 %	1	0.04	1428:E01.01 , 1428:E01.02 , 1428:E01.03 , 1428:E01.05 , 1428:E02.02 , 1428:E03.01 , 1428:E03.03 , 1428:G01.02 , 1428:T03.01 , 1428:T03.02 , 1428:T01.01 , 1428:G01.01 , 1428:E03.02 , 1428:E02.03 , 1428:E02.01 , 1428:E01.04
Treball grupal de reflexió al voltant d'articles a l'aula (5 Articles)	10%	1	0.04	1428:E01.01 , 1428:E01.03 , 1428:E01.04 , 1428:E02.01 , 1428:E02.03 , 1428:E03.02 , 1428:G01.01 , 1428:T01.01 , 1428:T03.02 , 1428:T03.01 , 1428:G01.02 , 1428:E03.03 , 1428:E03.01 , 1428:E02.02 , 1428:E01.05 , 1428:E01.02

BibliografiaA - Manuals generals i específics

1. CARIDE, J.A. (2005) **Las fronteras de la Pedagogía social. Perspectivas científica e histórica**. Barcelona: Gedisa.
2. CENTENO, C. (2005) **Pedagogía social. Marco metodológico y profesional del educadors social**. Alcalá la Real: Fundación Alcalá.
3. FULLANA, J. (1999) **Els àmbits de treball de l'educador social**. Màlaga: Ediciones Aljibe.
4. KORNBECK, J.; ROSENDANL JENSEN, N. (2009) **The diversity of social pedagogy in Europe**. Europäischer Hochschulverlag GmbH&Co. KG: Bremen
5. KORNBECK, J.; ROSENDANL JENSEN, N. (Eds.) (2011) **Social Pedagogy for the entire human lifespan**, Europäischer Hochschulverlag GmbH & Co. KG.: Bremen.
6. GILLET, JC. (2006) **La animación en la comunidad**. Graò: Barcelona.
7. LLENA, A.; PARCERISA, A (2008) **La acción socioeducativa en medio abierto. Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica**. Graò: Barcelona.
8. NÚÑEZ, V. (2002) **La educación en tiempos de incertidumbre: las apuestas de la pedagogía social**. Barcelona: Gedisa.
9. ORDUNA, G.; NAVAL, C. (Ed.) (2001) **Gerontología educativa**. Barcelona: Ariel
10. ORTEGA, J. (1999) **Educación social especializada**. Barcelona: Ariel.
11. ORTEGA, J. (1999) **Pedagogía social especializada**. Barcelona: Ariel.

12. PANCHON, C. (1998) **Manual de Pedagogía de la inadaptación social**. Dulac. Barcelona.
13. PEREZ SERRANO, G. (2003) **Pedagogía Social/Educación Social. Construcción científica e intervención práctica**. Narcea. Madrid.
14. PETRUS, A. (Coord.) (1997) **Pedagogía Social**. Barcelona: Ariel.
15. PLANELLA, J.; VILAR, J. (Coord.) (2006) **La pedagogía social en la sociedad de la información**. Barcelona: UOC.
16. SAEZ, J.; MOLINA, J.G. (2006) **Pedagogía Social. Pensar la educación social como profesión**. Madrid: Alianza
17. SAEZ, J (Coord.) (2007) **Pedagogía Social**. Madrid: Pearson Educación.
18. SOLER, P. (Coord.) (2005) **L'educació social avui: la intervenció socioeducativa a Catalunya**. Girona: Universitat de Girona.

B - Altres textos de consulta

1. AMORÒS, P./AYERBE, P (2000) **Intervención educativa en inadaptación social**. Madrid: Síntesis
2. CORTINA, A. (1997) **Ciudadanos del mundo**. Alianza: Madrid.
3. HERRERA, M.; CASTÓN, P. (2003) **Las políticas sociales en las sociedades complejas**. Ariel: Barcelona.
4. JOLONCH, A.(2002) **Educació i infància en risc**. Barcelona: Centre d'Estudis Contemporanis
5. LANDRY, M.(2005) **Procesos clínicos en educación especializada**. Barcelona: Graò.
6. MAS, B. PONCE, C. (1996) **La intervención socioeducativa en la infancia y en la adolescencia**. Barcelona: Fundación Dabar.
7. MONDRAGON, J.; TRIGUEROS, I (2002) **Intervención con menores. Acción socioeducativa**. Madrid: Narcea.
8. ORTE, C.; MARCH, M.X. (1996) **Pedagogía de la inadaptación social**. Valencia: Nau Llibres.
9. PLANELLA, J. (2006) **Subjetividad, disidencia y discapacidad. Prácticas de acompañamiento social**. Madrid: Fundación ONCE.
10. QUINTANA, JM. (1994) **Educación social. Antología de textos clásicos**. Madrid: Narcea.
11. RIERA, J. (1998) **Concepto, formación y profesionalización de el educador social, el trabajador social y el pedagogo social**. Valencia: Nau Llibres.
12. VALVERDE, J. (1993) **Proceso de inadaptación social**. Madrid: Popular
13. WENGER, E. (2001) **Comunidades de práctica**. Barcelona: Paidós

C - Metodologies i tècniques

1. BARAÚNA, T./MOTOS, T. (2009) **De Freire a Boal: pedagogía del Oprimido. Teatro del Oprimido**. Ciudad real: Ñaque.
2. COSTA, M; LOPEZ, E. (1991) **Manual para el educador social 1 y 2**. Madrid: Ministerio de Asuntos sociales.
3. GOMEZ, M. (2000) **Els serveis socials i la seva avaluació**. Edicions Universitat de Barcelona: Barcelona.
4. KARLHEINZ A.; HEGE, M. (1997) **Acción socioeducativa. Modelos, métodos, técnicas**. Narcea. Madrid.
5. LOPEZ DE CEBALLOS, P. y otros (2001) **Un método de evaluación formativa en el campo social**. Madrid: Popular.
6. PEREZ-CAMPANERO, M.P. (1991) **Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa**. Narcea. Madrid.
7. PLANELLA, J.; VILAR, J. (Eds.) (2003) **L'educació social: projectes, perspectives i camins**. Pleniluni: Barcelona.
8. RECIO, C; MÉNDEZ, E.; ALTES, J. (2009) **Los bancos de tiempo**. Graò: Barcelona
9. RIBERAS, G.; VILAR, J.; PUJOL, P. (2003) **Disseny de les intervencions socioeducatives**. Pleniluni: Barcelona.
10. ROZEMBLUM, S.(2007) **Mediación. Convivencia y resolución de conflictos en la comunidad**. Barcelona: Graò.

D) Revistes i enllaços web

1. Educación Social. Revista de Intervención socioeducativa. Institut de formació Pere Tarrés.
2. Pedagogía social. Revista Interuniversitaria. Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)

3. Quaderns d'animació i educació social. <http://www.quadernsanimacio.com>
4. Quaderns d'educació social. Col·legi d'educadores i educadors socials de Catalunya
5. Community Development Journal
6. European Journal of Social work
7. Social work education
8. Social Education
9. International Journal of Social Education
10. El Pas. <http://www.diba.es/elpas/index.asp>
11. Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/>
12. Eduso. Net el portal de l'educació social. <http://www.eduso.net/>
13. Dixit Centre de Documentació de Serveis Socials. <http://dixit.gencat.cat/portal/index.html>